

Szerkesztőség
es
kiadóhivatal:
KASSA
Kossuth Lajos-utca 16.

Szerkesztőségi
telefon: 150. sz

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

ELŐFIZETÉS:

Helyben:
Egy évre . . . 14.— korona
Fél évre . . . 7.—
Negyedévre . . . 8:50
Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5
Egyes szám ára 4 fill.

HIRDETESEK FELVETETNEK: A kiadóhivatalban, Kossuth Lajos-utca 16. szám alatt. (Bejárat a Fazekas-utca felől.) Telefon 150. szám.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MURÁNYI JÓZSEF.

Kapható minden dohánytőzsdében.
Megjelenik délután 5 órakor.

Vidéki városok fejlesztése.

Kassa, október 1.

Ami közérő ebben az országban városfejlesztésre fordítatik, az mind a fővárosnak jut. A kormány csak azzal törődik. A társadalom előkelősége oda szorul. Az arisztokrácia, a nagytőke ottan épített. A tudomány oda összpontosul. És ott van minden egyetem, intézet, akadémia, muzeum, amely mind ragyogó, szép palotát kap és sok jó állást ad. Ott van a kereskedelem és ipar ereje. Az, amely mutat és juttat is sokat és sokaknak. Oda van szögezve a büszkeségünk, a hiúságunk. Szerelmeseink vagyunk fővárosunkba és a nemzeti becsület kérdésének tartjuk, hogy ragyogjon, viruljon és tessék mindenkinek.

Agyonprotezsáljuk a fővárost és magára hagyjuk a vidéket. Ez pedig magára hagyatván, úgy jár, mint az egyszeri asszony, aki a szomszéd grófné cifra ruháit megirigyelvén, magára öltött minden lim-lomot, drága pénzen összevásárolt néhány cifraságot, csak hogy olyanak lássék, mint a grófné. De magán felejtette a rongyos cipőjét és az emberek kacagtak rajta.

A mi jó vidékünk irigy szemmel ellesi ennek a nagy városnak sok cifra díszét és egészen megfélemezik a maga rongyos cipőjéről. Rosszul öltözködik. Pompázó, virágos kalapot rak a fejére, de a hideg ellen nincs jóra való meleg köpönyege. Előbb épül fel a színház, csak azután a kórház. Előbb gondoskodnak valami szoborról és csak azután a csatornázásról.

Minden város akar büszkélkedni valamivel. Az egyik a szép színházával, a másik a kulturpalotájával, a harmadik a villamos világításával, mások a szobrukkal, a kiállításukkal és így tovább. De egyik sem írja fel a középületeire, a színházára, a kulturpalotájára, hogy miatta mennyivel emelte fel a pótdadót.

Hogy a vidéki város erre nem jön rá magától, hagyján. De nem jön rá senkisé, még azok sem, akiket felügyelet, ellenőrzés és más egyéb jog is megillet. Nem gondol vele a belügyminiszterium, nem gondol vele a parlament. Valami egységes terv és rendszer szerint kellene fejleszteni ezeket a városokat és gondoskodni kellene talán arról is, hogy ne nőjön az egekig a pótdadó.

A vidék ha kap, csak könyöradományokat kap. Kikunyorált segélyeket, amelyekben ritkán van köszönet. És ennek kellene megszűnnie. Valamit minden évben kellene adni a vidék fejlesztés érdekében. Ennek éppen olyan programpontra kellene lenni, mint teszem az iparfejlesztés, vagy aminő a főváros fejlesztése. — És rendszerről, egységről, vezetésről kellene gondoskodni.

Az október 10-diki tüntetés.

Vasuti munkásoknak tilos.

Rendelet érkezett Kassára.

Mi lesz a gázgyárral?

Az október 10-diki munkástüntetés nagyarányúnak ígérkezik. Kérdés természetesen szükség van-e erre az erő próbára. A kormány becsületesen beváltja ígéretét, megvalósítja az általános titkos, községenkinti választói jogot.

Politikai körökben az a hír van elterjedve, hogy Andrássy a parlament első ülésén beterjeszti a választói jog reformjáról szóló törvényjavaslatot s ez elejét veszi minden további izgatásnak.

A munkás tüntetés Budapesten ölt a legnagyobb arányokat, de a vidéken is jelentékeny erőket hoz mozgásba. A kassai munkásszervezetek, mint azt megirtuk volt, szintén hozzájárultak az október 10 diki munkabeszüntetéshez. Ezen a napon népgyűlést tartanak s ha engedélyt kapnak tüntető fölvonulást rendeznek. A szociáldemokrata párt emberei az egész várost elárasztották apró röpcédulákkal, melyben az október 10-diki munkabeszüntetésre felhívják a város munkásságát.

Ezenkívül magyar, német és tót nyelven röpiratokat osztogatnak a munkások között. Az agitáció kiterjed a vasuti munkásokra is s azokat is szeretnék munkabeszüntetésre bírni. Ez azonban nem fog sikerülni, mert a magyar államvasutak igazgatóságától szigorú rendelet érkezett, mely tiltja a munkásokat a tüntetésben való részvételtől.

A tiltó rendelet.

A kassai vasuti munkásokkal mai a napon közölték a magyar államvasutak igazgatóságától Marx János elnökhelyettes aláírásával érkezett rendeletet. Az összes vasuti alkalmazottakhoz és munkásokhoz intézett nagyfontosságú rendelet, hivatkozik arra, hogy a vasuti szolgálaton kívül álló agitátorok arra izgatnak, hogy az október 10-iki általános munkabeszüntetésben a vasutasok is vegyenek részt.

Az igazgatóság úgy az alkalmazottak, munkások, mint családtagjaik jól felfogott érdekében figyelmezteti őket azokra a mesz-

szeható és esetleg végzetes következményekre, amelyek a mozgalomban való részvételből származhatnak. Az életbeléptetett szolgálati pragmatika szerint a vasuti alkalmazottak közhivatalnokoknak tekintvén, velük szemben a büntető törvénykönyv legszigorúbb alkalmazása vár. A szolgálati rendtartás szerint a tömeges sztrájkban való részvétellel minden fegyelmi eljárás mellőzésével rögtön elbocsátást von maga után s akik mint telbujtók, izgatók, szervezőbizottsági tagok emiatt elbocsátottak, semmiféle vasuti szolgálatba többé fel nem vétetnek. E jóakaratu figyelmeztetés után kijelenti az államvasutak igazgatósága, hogy október tizedikén, avagy azt megelőző vagy követő napon egyellenegy vasuti alkalmazottnak, vagy munkásnak se ad szabadságot, vagy munkaszünetet.

Mi lesz a gázgyárral?

Már napok óta arról beszélnek a városban, hogy október hó 10-én a gázgyár munkások is beszüntetik a munkát. Ha ez igaz, akkor nemcsak, hogy a gyárak munkája lesz ezen a napon megbénítva, hanem a város is egy estén teljes sötétségben marad. Természetesen a gázgyári munkások esetleges munkabeszüntetésével a villamtelep munkásai is szolidaritást vállalnak és akkor sem gáz, sem villanyvilágítást nem kap a város. Ebből kiszámíthatatlan károk és kellemetlenségek származhatnak, ezért a hatóságnak minden előzetes óvintézkedést meg kell tenni arra nézve, hogy a gázgyár és villamtelep zavartalan működése biztosítva legyen.

Két szobor.

Az egyik: Mikor engem lelepleztek, cifra, fényes katonaság állott sorfalat . . . Egy főherceg beszélt . . . A katonazene szólt . . . Ragyogó méltóságok, kegyelmes és méltóságos urak álltak körülöttem . . . S az emberek mégis hidegek, némák voltak . . . Pedig életemben, holtomban is imádtak, bálványoztak . . .

A másik: Az én leleplezésemnél kegyelmes ur csak egy volt jelen: a fiam. Csillogó egyenruhát egyet se láttam, a hatalmasok mind távol maradtak, muzsika se szólt . . . De az emberek mégis forró könnyhullatással, zokogva borultak le talpazatom mellett . . .

Az egyik: Az én nevem Erzsébet . . .

A másik: Az enyém Kossuth Lajos . . .

Az ungi gyártelepek baja.

Kevés a munkaerő.

A kassai kamara akciója.

A földmivelésügyi kormány aratás idején Ungból és a szomszéd vármegyékből a munkások ezreit vonták el az ipartól. Különösen az ungmegyei gyártelepek szenvednek sokat a munkáshiány miatt. A kíván-

dorlás is nagyon megdízdelte a munkás népet, elannyira, hogy nagy gyártelepek kénytelenek serdülő suhancokat munkára fogni, kik persze a reájuk bízott munkát igen silányul végzik el. Ezenkívül, a gyárak munkáshiány miatt, a melléküzemet sem folytathatják. A munkáshiány nagyon felszöktette a munkabéreket s ennek dacára is nagyon bajos rendszeres gyári üzemet fenntartani.

A Bantalin vegyi gyár a kassai kereskedelmi és iparkamarához fordult panaszával s abban felelti, hogy a munkásoknak állami birtokokon munkástartalékként való alkalmazása demoralizáló hatással van az összes lakosságra, mely különben is vad és fegyelmetlen. A munkásokat ilyen formán a *Hegyvidéki* kirendeltség gyűjtötte össze. Szívesen mentek. Az ingyen aratáson kívül teljes ellátásban (pálinkával együtt) részesülnek, 2 korona napibért kapnak és ráadásul jóformán még dolgozniok sem kell. Mivel a munkásnép visszatér, megkapja egyszerre összes napibérét és aztán megindul a pálinkaivás, mely a megmaradt munkásokra is átragad.

A visszamaradt munkásnép látván, hogy nélkülözhetetlen, kihasználta ezt a kedvező helyzetet és gyárosaink kénytelenek voltak eltérni, hogy munkásai félreérően jöttek a munkába, nem tartották be a munkaidőt és alig számbavehető munkát végeztek. A munkások rendreutatisása vagy éppen megbüntetése kisebb vagy nagyobb terjedelmű munkabeszűntetést eredményezett, mely végéreményében újabb indokolatlan béremelésekkel idézett elő.

A Bantalin-féle vegyi gyáron kívül hasonló munkás bajokkal küzd az ungvári butorgyár r. t., mely 450 munkást alkalmaz s többször volt kénytelen üzemet beszűntetni. Ugyanilyen helyzetben volt az államvasutak faaprító telepe.

Ha ezek az állapotok ismétlődnének, életképes gyári vállalatok egzisztenciája veszélyeztetnek, ennél fogva a kassai kereskedelmi és iparkamara elhatározta, hogy megkeresi a kereskedelmi minisztert, s arra kéri, hogy a jövőben a Turja és Lyutta völgyeiből, továbbá Ung völgyéből és Ókemencétől-Kisbereznaig ne engedje a munkásokat aratáskor elvonni.

Hárman egy irányba.

Október elseje (*fiatal legény, lobogós ingujjal, katonasipkája mellett virágbokréta*): Na koma, fujják már a trombitát, be kell rukkolni!... Eljen a gyöngyélet!...

Október tizedike (*szurtos munkás, kék bluzban, piros nyakkendővel*): A trombitát azért fujják, hogy letegyük a pörölyt, meg a kalapácsot, hogy ne dolgozzunk!... Eljen a sztrájk!... Eljen az általános titkos választójog!...

A burzsoá (*elhízott, nagyhasu nyárs-polgár, dupla tokával megelégedetten ásit*): Csak veszekedjetek fiaim... Mind a ketten nekem öröltök... Az egyik azért rukkolt be, hogy engem megvédelmezzem, a másik azért nem dolgozik, hogy én drágábban adhasam a portékámat... Eljen a rend, a nyugalom, éljen a polgári jólét, a csöndes emésztés!... (A másik oldalára fordul és édesdeden tovább alszik.)

Sir a néppárt.

Kiderül mi fáj nekik!

Keveset kaptak szegénykék.

Sárosmegyében a néppárt nagy arányú agitációt fejt ki. Magáéva akarja tenni a kerületeket, melyek részint a függetlenségi

párt, részint az alkotmánypárt kerületei. Vasárnap Nagysárosban tartottak szervezkedő nagygyűlést s utána Eperjesen vacsorához ültek. Ez alkalommal ifj. Szmezsányi György a következő beszédet mondotta:

— A néppárt nem találkozott mindenkor a fegyverbarátság joggal várható jelenségeivel.

Sem a programszerű igények honorálásával, sem a bizalmi állások betöltésével, sem az egyes időközi választásoknál nem tapasztalhattuk fegyvertársaink részéről azt a jóindulatot, amelyre pártunk a legnehezebb időkben a legönzettelenebbül rászolgált.

Ezzel szemben pártéletünk legbelső ügyeiben s legtermészetesebb fázisaiban is örökös gyanúsításokkal, izléstelen ráfogásokkal kellett a többségben levő párt — bárha mindég nem éppen legponderásabb elemeivel megküzdünk.

Ez azonban nem gátol bennünket abban, hogy addig, amíg önértetünk azt megengedi, bízva vezéreink bölcsességében, még vállaljuk a bár olykor már elviselhetetlennek látszó terhet.

Támazkodva a kultuszminiszternek az elmúlt budgetvita keretében tett kijelentésére, állítólag határozott ígéretére, programunk főkövetelése közül a lelkeszi kongruák és az autonómia a közel hónapokban várható megvalósítása, mérsékletre int és a várakozó álláspontra készlet.

Nemkülönbön biznunk kell abban, hogy pártunk az eddig szenvedett mellőzés helyett minden irányban megleti igazát, mert elvégre be kell látniuk mindazoknak, akik tőlünk a legmesszebbmenő türelmet követelik, hogy a mi türelmünk is csak véges lehet.

Egy politikai kondottierikből álló táborban, a kint a bárány, bent a farkas játék kitűnő szórakozás lehet, de szilárd alapon álló pártunk, bár ha eddig igen kényelmes szövetséges félnek is bizonyult, a maga mulatságain nem üti meg a dobot.

A fegyverbarátságról szóló jeremiáda végre kideríti mi fáj a néppártnak. Kevesli az elért pozíciókat. Kevesli, hogy a függetlenségi párt, olyan beavatkozást biztosít neki a politika ügyeiben, mely sem számarányainál fogva, sem programját illetőleg meg nem illeti.

Nagyon szép az őszintesség, de ne felejtse el a néppárt, hogy amely pillanatban a függetlenségi párt szűnteti be a fegyverbarátságot, a bagolyvárak hősei röpködhetnek agitációs körutakra, ebben az országban csak igen kevés mandátumra számíthatnak.

Végül volna egy szavunk az eperjesi és a sárosmegyei függetlenségi párthoz. Miért nézi öibe tett kézzel a néppárt szervezkedést? Miért nem gondoskodik az agitáció ellensúlyozásáról?

Egészségtelen cukrászsütemények.

Több megbetegedés történt.

A rendőrség intézkedése.

A kassai Stefanovics-féle cukrászda süteményei ellen a rendőrség elé több panasz érkezett. A panaszlók állítólag az ott elfogyasztott süteményektől megbetegedtek és a mérgezés körülményei között rosszul lettek. Az eső alkalommal megtartott vegyi vizsgálat megállapította, hogy a süteményekben az egészségre káros anyagok nem vol-

tak. A feljelentések alapján azonban a rendőrség ujabban kénytelen volt a legszigorubb rendszabályokhoz folyamodni. Mielőtt a rendőrség jelentését közölnék, megjegyezzük, hogy aznap elfogyott körülbelül száz krémes és a fogyasztók tulnyomó része semmiféle utókövetkezmenyről nem panaszkodik.

Ez a körülmény, ha nincs is befolyással a rendőri vizsgálat szigorú végrehajtására, minden esetre figyelmet érdemel s érthetlenné, titokzatossá teszi az esetet. A rendőrség hivatalos jelentése így szól:

Tegnap délben megjelent a rendőrségen Steiner József könyvkötő segéd és elpanaszolta, hogy ő előző estén 11 óra tájban a Stefanovics Béla cukrászdájában 2 krémes bélest és 1 krumpli alaku süteményt és egy csokoládés pogácsát megevett, ennek utána hazamenvén lefeküdt, de nyomban ezután rosszul lett, annyira, hogy aludni nem birt a fájdalomtól, míg végre éjjeli 2¹/₂ óra tájban erősen hányt és csak a délelőtt folyamán volt képes felkelni. Betegségét a süteményeknek tulajdonítja. Ezzel egyidejűleg Márkusfalváról Hönsch bányaigazgatótól távirat érkezett, mely szerint a vasárnap Stefanovicstól vásárolt krémes süteményektől családjának 7 tagja súlyos mérgezési tünetekben megbetegedett.

A főkapitány erre nyomban személyesen megjelent Sárosi Árpád rendőrfogalmazóval, dr. Vandracsek Jenő t. főorvossal, valamint dr. Mosolyi Géza és dr. Nagy Géza t. orvosokkal a Stefanovics műhelyében, ahol edényeket, tejet, crémet, ennek utána az üzlethelyiségben talált régi és friss süteményeket lefoglalták és elszállították, azonkívül átkutatták még a személyzetet magát is, illetve az eszközökön és helyiségeken kívül még azok holmiját is.

A rendőrségen, a cukrászda süteményeitől állítólag rosszul lett emberek közül a következők tettek feljelentést: Kádas Jenő dr. ezredorvos, hogy egy honvédtiszt-helyettes a Bethlen-köruti laktanyában vasárnap éjjel rosszul lett.

Az illető vasárnap este krémes süteményt evett. Továbbá: Ladányi Albin, aki 26-án evett süteményt, Moys István, Tárnay István, Klestyinsky Zoltán és Grosz Albert joghallgatók, akik együtt 28-án ettek süteményt.

A rendőrség tekintettel a tömeges feljelentésre, Stefanovics Béla cukrásznak betiltotta a sütést és árusítást addig, míg a műhelyt és a bolthelyiséget teljesen ki nem takarítja. Ezután orvosi vizsgálatot tartanak s annak eredménye szerint engedik meg a sütést.

UJDONSAGOK.

— Doctor juris utrius que. Dr. Keleti Ernő ügyvédjelöltet, aki Kassán hallgatta a jogot a kolozsvári egyetemen jegyzőkönyvi dicsérettel dupla doktorrá avatták.

— Betiltott nemzetiségi népgyűlés. A nemzetiségi agitátorok megint mozgolódnak a Felvidéken. A nép ellenszenvvel fogadja a bajkeverőket, ami azonban nem akadályozza meg őket abban, hogy ostoba mozgalmukhoz való csatlakozásra csábítsák a köznépet és ahol csak lehet, népgyűlést hirdetnek. Trencsénből telentik: A báni járásban 11 körjegyzőségi székhelyre hirdettek s jelentettek be népgyűléseket. A községek kivétel nélkül megtagadták a köztereknek e célra való átengedését, minek következtében Zamaróczy János fősolgabíró mind a 11 népgyűlést betiltotta, különösen azért is, mert a megindított hivatalos nyomozások kiderítették, hogy a bejelentett népgyűlési szónokok tulnyomó része beszédek tartására sem föl nem ajánkozott, sem őket beszédek tartására fel nem kérték. Népgyűlést hirdettek Trencsénben, ahol

Blacho Pál dr. és Hodzsa Milán orsz. képviselők vannak szónokokul bejelentve. A szeniczi választókerületben hét községbe hívtak egybe népgyűlést: a zólyomiba 4, a szliacsiba 8 községbe. A zólyomit a hatóság megtiltotta, ugyszintén a turóczzsentmártonit is. Trencsénvármegyében legújabbán a vágbesztercei és nagybittsei járás hat községében jelentettek be népgyűlést október 6-ikára.

— **Kassai virilisták.** Az igazoló választmány tegnap megtartott ülésén elhatározta, hogy a virilisták névjegyzékét e hó 10. és 11-én fogja összeállítani. Akik adójuk kettős beszámítását kérik, azok a virilisták névjegyzékét összeállító küldöttség előtt jelentkezzenek.

— **Zemplénnégye közgyűlése.** Sátoraljujhelyről táviratozzák, hogy Zemplénnégye Meczner Gyula főispán elnöklésével tegnap közgyűlést tartott, amelyen hozzájárult Arad város azon feliratához, amelyben március 15. és április 6-ának hivatalos iskolaünnepévé való avatását kéri. A közgyűlés megbízta Dókus alispánt, hogy a megyei ellentállást megörökítő emléktáblát, amelyet a belügyminiszter is jóváhagyott, mielőbb készíttesse el. Végül felolvasták a király köszönését a jubileumi üdvözlésért. Több kisebb ügyek elintézésével az ülés véget ért.

— **Béla cigány mulat.** Ismert cigány muzsikussal Kassán Berkó Béla. Szépen muzsikál, akinek busulni való kedve nagyon, meg is rikatja nótáival, ha pedig vigadni akar, a bánatos lelket is fölvidítja nótáival. Szóval derék, jó muzsikussal a Béla cigány. Csak egy baja van. Ha az „urak“ befeljezték a mulatozást, ő csap murit, de még minőt, nincs annak párja a Táborban. Ma hajnali 6 órakor a Tulipán-utca 48. szám alatt levő özv. Klein Bertalan né korcsmájába tért több muzsikussal társával Berkó Béla. Kis ideig békességben folyt az italozás, de aztán kitört a cigányháború. A veszekedésnek verekedés lett a vége. A cigányok mind elszaladtak, mert féltek a Béla ökleitől s gyorsan járó kezeitől. Persze azonban előbb jól megverte őket Béla, mert a cigány nem hisz az ígérletnek, bevárták még a kilátásba helyezett tettegesség tényleg bekövetkezett. Erre szaladtak meg. Berkó Béla széles jókedvében aztán a korcsmárosné és háza népét támadta meg, úgy hogy azok is kénytelenek voltak a hasznos futáshoz folyamodni. Egyedül maradván a korcsmában, beverte az összes ablakokat, összetörte az üvegeket, a poharakat, a gázlámpát s amit csak törni-zuzni lehetett, minden más egyebet. Mire a korcsmárosné a rendőrrel megjött, pusztulás és rom bus tanyája volt az ivószoba. Mert így mulat Béla cigány. Természetesen a hajnali cécónak folytatása leszen a rendőrségen, sőt talán a bíróság előtt.

— **Az abaujszántói difteritisz.** Az abaujszántói difteritiszre vonatkozólag a lapok különféle rémhírekkel vannak tele. Legilletékesebb helyről kapjuk a következő sorokat, melyek alkalmasak arra, hogy az elterjedt szenzációs tulzásokot az igazság vonalára redukálják Ime:

Tekintes Szerkesztő ur!

Egyes kassai lapokban az abaujszántói difteritisz járványra vonatkozó rémes közleményekre a valóság érdekében kötelességemnek tartom közölni, hogy Abaujszántón az aug. 20-ikán kezdődő ron-

csolótoroklob járványban a mai napig 22-en betegedtek meg s csupán egy halálozás fordult elő.

Abaujszántón, 1907 szept. 30.

Dr. Liszkay József
körorvos.

— **A mezőgazdasági iparfejlesztése.** Széleskörű mozgalomról ad hirt a Bud. Lev. A mozgalom célja mezőgazdasági iparvállalatok létesítése. A mozgalom vezetői e cél elérése végett nagyobb szabású pénzügyintézeteket alapítanak. Az alapítók között számos földbirtokos, mérnök, stb. van, akiket vidéki nagyobb pénzügyintézetek vezető-férfiai támogatnak egy oly részvénytársaság megalakításában, amely mezőgazdasággal kapcsolatos iparvállalatokat lesz hivatva létesíteni.

— **A soffőr kalandja.** Keresztesnyárád és Mezőkövesd között örült vágatással rohant az országúton tegnap délután egy automobil. A rendkívül gyorsan haladó gép már számtalan háziállatnak oltotta ki az életét, amikor hirtelen egy hatalmasan megvakart szénás szekérrel került szembe. A kocsin ülők erre figyelmeztették a gépet vezetőjét, hogy lassítsa meg a járóművet, a soffőr azonban rá sem hederített a figyelmeztetésre. A fordulónál aztán egyenesen beleszaladt a jámbor kövesdiék szénásszekérébe. A vendéggal feltámasztott gyenge parasztkocsi nyomban felfordult, a gép pedig nekivágódott az utjelzőnek s szintén megrekedt. A megkarosított parasztkocsi aztán neki estek Berkes Dénes vezetőnek és véresre verték. Mikor már a verekedést megelégelték, a gépnek fordultak s azt izzépporrá törték. A felösmerhetlenségig összekalapált masinát a gépészszel együtt feltették egy időközben odaérkezett másik szekérre s megindult a menet a község házára. Ott aztán kiderült, hogy a gép Bottlik Elemér borsódmegyeyi nagybirtokosé s a vezető éppen gazdája elé sietett a keresztesnyárádi vasútállomásra. Minthogy pedig a szénásszekér is a Bottlik tulajdona s a gépet izzépporrá verő parasztkocsi Bottlik béresei, most óriási a bonyodalom.

— **A kassai kamara és a széninség.** A kassai kereskedelmi és iparkamara nem látja biztosítva, hogy a felsőmagyarországi gyár és ipartelek szén szükséglete ez évben hiánytalan lenne. Meggyőződése, hogy mindaddig, míg az oderberg-ruttkai vonalon a második vágányt ki nem építik, a jelenlegi egy sín páron lehetlenség a megnövekedett forgalmat lebonyolítani. Ennek a második sín párnak a kiépítése annyira sürgős és fontos közérdek, hogy maholnap a felsőmagyarországi iparvállalatok életkérdésévé válik. Miután a kamara már hosszú hónapok óta hasztalanul várja azon küldöttségnek a kormányhoz való járatását, mely ezen a város törvényhatósága által is fontos ügynek mielőbbi kedvező elintézését az illetékes minisztériumnál sürgetné, elhatározta a kamara, hogy a pozsonyi, besztercebányai, miskolczyi és budapesti kamarákkal érintkezésbe lépve, mielőbb ezen kamarák küldötteiből álló deputációval járul a kormány elé, oly célból, hogy a közérdekű fontos kérdést dülőre vigye. A többi kamarák felszólítására már a kassai kamara a kellő intézkedéseket megtette.

— **Ragadós száj- és körömfájás Kassán.** Kassán, a hasított patáju állatok között ragadós száj- és körömfájás ütött ki. Az állategészségügyi hatóság rendelkezése

Kassa zárlat alá került. A holnapi vásárra hasított patáju állatokat felhajtani nem szabad sem a vidékiek, sem a kassaiak közül. A rendőrség határőröket állított fel, kik majd a vidéki közönséget, a zárlat elrendeléséről értesítik. Természetesen más állatokkal megtartják a holnapi vásárt.

— **Árokba zuhant kocsi.** Maholnap mindennapos állandó rovatot nyithatunk az árokba zuhant emberekről, kocsikról és lovakról. Aminek csöppet sem örülünk, mert a rendőrség hiányos ellenőrzésére vall. Elvégre a rendőrség feladata, hogy a bajt megelőzze. A rendőrség kötelessége megvizsgálni, vajjon a vállalkozó kellő óvintézkedésekről gondoskodott a kiásott árkok mentén. Tegnap este Sárosi József sebesi parasztgazda szekere zuhant egy pesti-uti vízvezeteki árokba. A kiásott gödör nem volt fedve és lámpával sem volt ellátva. A lovak megsérültek.

— **Ellópt versenygép.** Az utóbbi időben elszaporodtak a bicikli tolvajok. Ma reggel 1/5 órakor Merreider Ferenc mészárossegéd a fútca 114. szám alatt levő huszmészárszékebe biciklin bekarikázott. A gépet a boltajtó előtt a járda peremének támasztotta. Az utcán még fél homály volt. Mikor később az üzlethelyiségből kijött, a gépet nem találta. Mialatt benn tartózkodott vakmerő tolvaj ellopta a biciklit. Az eltűnt kerékpár értékes versenygép. 300 koronát ér; lehajlított kormányrudu, feketére van festve. A kerekek között zöld vonalak vannak festve. Első kerekén kilométer mutató. A gummi pupos. A rendőrség a tolvajt keresi.

Báró Kozmitza Miklós (előbb Matoni H.) Erzsébet királyné sósfürdője Budapest Kelenföldön. Telephonszám 40—84. Ezen fürdőgyógyhely, mely különösen női bajokban, továbbá athosi és általános vérbőségben, verőczéri pangások esetén, máj, és lép bajokban, aranyérbn *nemcsak hazánkban — de a külföldön is unikumot képez,* — az új tulajdonos által óriási áldozatokkal egészen újonnan renoválva és bővítve, gőzfűtéssel és villamos világítással, zárt és üvegezett fürdőfolyosóval, női pihenő helyekkel lett ellátva, de a 3 vendégépületben a vendégszobák is legszebben és legkényelmesebbre lettek berendezve, úgy hogy ezen gyógyhely nem csak a nyári idény alatt, hanem egész éven át, tehát télen is használható. Az ivó kura ingyenes, s e tekintetben a keserűvíz források legjobbjai, a Király, Deák Ferenc, Szent István, Erzsébet királyné források vizei állnak a t. c. közönség rendelkezésére. A vendégszobák árai mérsékelték. A t. c. közönség szórakoztatására szolgáló fűrdőzene naponta d. e. 9—11-ig d. u. 4—5 óráig, továbbá a társalgó teremben az összes napilapok és illusztrált heti lapok, könyvtár és zongora. A fürdőben állandóan egy női orvos látja el az orvosi teendőket. A vendéglő Takács János vendéglősnök fővárosszerte ösmert kitűnő vezetése alatt áll. Villamos és Telephon állomás. Fürdő prospektus kívánatra postafordultával bérmentesen megküldetik.

— **Kassa látványossága a Rákóczi körút 11. szám alatt levő Balsay Jenő tulajdonát képező ház udvarán felállított szökőkút.** Mintegy 4 méter átmérőjű vízmedence közepén egy másfél méter magas angyal bájos szobra emelkedik a magasba. Az angyal kezében halat tart s a hal szájából szökik magasra a víz sugar. Akik látták a szökőkutat, egyhangulag az a véleményük, hogy bármely előkelő közter diszél szolgálhatna. A rendkívül nagy ügyességgel és kiváló szakértelemmel csinált szökőkút Steiner Adolf és Társa kassai csatornázási és vízvezetési berendező műszaki cég munkáját dicséri. Ezzel a munkával a cég bizonyosságát adta, hogy nemcsak sablonos vízvezetési berendezéshez ért, hanem komplikált vízművek letesítését is jól megoldja.

— **Magyar Otthon.** Elsőrangú penzió. Családok, hazaspárok és magános urak részére. Elegánsan berendezett különbejáratos szobák. Rézagyak, fürdők, lift. Olcsó árak. Főherceg Sándor-utca 30. sz.

Látható írásu
ADLER írógép

A magas magy. kir. vallás- és közoktatási Minis-
terium 4965. eln. szám alatt az állami tan-
intézeteknek ajánlva.

1906. Milánói nemzetközi kiállít-
ás legmagasabb kitüntetés
Grand Prix!

A látható írásu ADLER írógép
elismerve az írógépek remeke!
Azon előnyök, melyek más ír-
gépeken egyenkint észlelhetők,
itt egyesítve vannak!

Látható írás!

Legnagyobb átütési írógép!
Tiszta acélszerkezet!
Eddig nem ért gyorsaságot!
Rendkívül egyszerű ke-
zelés!

Tiszta acélszerkezeténél fogva a
legtartósabb írógép!

Magyaror-
szági vezér-
képviselő

John Rezső

Budapest, VI. Teréz-körút 22.
Prospektus, írásminta ingyen és bérmentve!

□ Rákóczi □
emlékkönyv.

Ezelőtt 1 kor., most 20 fill.

Cimlapján **II. Rákóczi Ferencz**
életnagyságu képével (Lengyel
Ede festőművésznek Abauj-Torna
vármegye számára festett képe után.)

Tartalom:

Ahol Rákóczi megpihen. Irta: Lengyel
Menyhért. — Centum gradamina Hungariae
contra Germanos. Irta: Kerekes György. —
Tegnap és ma. Irta: Mihalik József. — II.
Rákóczi Ferenc emléke Kassán. Irta: Révész
Kálmán. — Rákóczi Holesiczbán. Irta: dr.
Fényes Samu. — Rákóczi temetése. Irta:
Köves Károly. — Kassa meghódol II. Rákóczi
Ferencznek. Irta Szabó Adorján. — A
rodostói temetés. Irta: Telepy Marcel.

* !! 17 díszes illusztráció !! *

Kiegészítők:

Rákóczi képe. — A kassai dóm. —
Zrinyi Ilona. — Rákóczi felesége. — Zrinyi
Ilona aláírása. — Az egykori Ferenczrendi
templom külseje és belseje, ahol a fejede-
lem imádkozni szokott volt. — A Rákóczi
templom, melyet Báthori Zsófia épített,
külső és belső képével. — Rákóczi két fia:
József és György. — A fejedelem pecsétje.
— Bercsényi Miklós arcképe egykori fest-
mény után. — Bercsényiné Csáky Krisztina
arcképe. — II. Rákóczi Ferencz Epitaphiuma.
— II. Rákóczi Ferenc sarkofágja a székes-
egyházi kriptában. — A kassai erődítés
alaprajza és Kassa látképe 1617-ből.

Rákóczi emlékkönyv díszes kiállítású,
kvart nagyság, 40 oldal terjedelmű.

Ezelőtt 1 K, most 20 fill.

Kapható a **NAPLO** kiadóhivatalában.
Postán küldve 10 fillér postadíjjal több. Az
ára bélyegeken is beküldhető.

Kiadó: **Murányi József.**

FÉRFI SZABÓ-MŰHELY ÁTHELYEZÉS.

Van szerencsém Kassa város és Vidéke n. é. közönségét és nagyrabecsült
vevőimet értesíteni, hogy

FÉRFI SZABÓ MŰHELYEMET

A MÉSZÁROS-U. 33. SZ. ALATT LÉVŐ HÁZBA ÁTHELYEZTEM.

Legdivatosabb őszi és téli kelmékből, szövetekből nagy választék. Megérkez-
tek már a legújabb angol, valamint honi divatkelmék. Megrendelések ponto-
san és mérsékelt árak mellett gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel:

MESTER ISTVÁN férfiszabó

Telefonszám: 373. **Mészáros-utca 33. szám.** Telefonszám: 373.

o o o **LELKIISMERETES MUNKA** o o o

STEINER ADOLF és TSA

csatorna és vízvezeték berendező **KASSA, RÁKÓCZI-KÖRUT 6.**

Elvállalja minden e szakmába vágó munkák elkészítését, pontos és lelkiismer-
tes kivitelben. Eddig elvégzett munkáinkkal elismerést vívtunk ki.
... Abauj-Torna vármegye székházának csatorna és vízvezeték berendezője. ...

o o **Tessék költségvetést kérni — díjtalan.** o o

KASSAI NÉPBANK R.-T.

Fő-utca 22. szám I. emelet (saját ház.)

foglalkozik bankszakmába vágó összes ügyletekkel. — Betéteket ka-
matoztat betétkönyvecskék ellenében és cheque-számlán

legelőnyösebb feltételek

és visszafizetési módzatok mellett. Váltókat, kisorsolt értékpapirokat
leszámitol. Folyószámlahitelt engedélyez fedezet alapján. Érték-
papirokat, külföldi pénznemeket vesz és elad. Szelvényeket díjtala-
nul vált be. — **Felvilágosítások készséggel adatnak.**

BALLA MIHÁLY
mechanikus és villamos szerelő

Telefonszám: 372. **Kassa, fő-utca 51. sz.** Telefonszám: 372.

1896. év óta villamos műszaki műhelyemet és
raktáramat sikerült oly versenyképessé tenni,
hogy bármely gyárral a **házi távirda, távbe-
szélő, villámhárító és villanyvilágítási sze-
relésben** a versenyt felveszem.

Allandó nagy raktár villanyvilágítási csillá-
rok, távbeszélők, villamos csengők és orvosi
villanyozó gépekben. **Vidéki megrendelése-
ket azonnal és leggyorsabban készítek.**
Minden munkámért 2 évi jótállást vállalok.
Terveket és költségvetést díjmentesen készítek.

Nyomatott **VITEZ A. UT. KASSA**